

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

II. Compositio Libri hujus esse videtur Salomonis, compilatio multorum posterioris aevi, ordo & constructio Esdrae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

& Chaldaeus Interpres, & Syrus, & Arabs, & Vulgatus.

*Compositio
Libri huius
unius esse vi-
detur Salo-
monis, com-
pilatio multo-
rum postero-
ris aevi. ordo
& constructio
Esdrae.*

II. Utcunque se res habet, manifestum est hanc Parabolaram *ουμορολογια* non simul ac semel fuisse compilatam, sed variis temporibus, partim ante Ezechiam, partim Ezechiae temporibus, partim & Aguris illius. Sic enim existimo, cum ter mille Parabolas scripsisset Salomon, integram earum collectionem ante captivitatem Babylonicam in Templi tabulariis, & in doctorum, piorumve hominum museis fuisse servatam: plurimos quoque ex ingenti hoc numero *επιλογας* aliquas in suos usus excerptisse, quasdam etiam memoriae commendasse. Crematis deinde in clade Hierosolymitana codicibus, quibus descriptae continebantur universae Salomonis Parabolae, cum Scripturarum sacrarum dispersas deinde reliquias Esdras in patriam redux colligere instituisset, ex ingenti Parabolaram numero aliquot tantum particulas, vel fortuito, vel studiosorum aliquorum, sanctorumve virorum diligentia, vel quod verius est certo Dei nutu flammis exentas nactus est. Ac priora quidem viginti quatuor capita crediderim operis totius fuisse exordium, quale in ipso Salomonis exemplari habebatur. Suadet id rerum ordo & contextus. Tu modo postremos vicefimi quarti capitis versus excipias, qui cum reliquis capitibus sede sua moti variis traiectionibus laborant. Reliqua ex superfluitibus, quae reperiuntur ab Esdra potuerunt, compilationibus illuc adiecta sunt. Igitur totius Proverbiorum libri unus Salomon auctor vere dicendus est: & priora quidem viginti tria capita, cum viginti duobus primis versibus capitis vicefimi quarti, nulla sui parte multata sunt; sed talia extare videntur, qualia à Salomone descripta fuerunt. Reliquorum septem capitum compilatio, cum postrema vicefimi quarti parte, multorum *ουμορολογια* est, & Parabolis hinc inde ex toto Salomonis opere excerptis constat. Partium illarum collocatio, & in Librum hunc quem habemus constructio, Esdrae est, vel Synagogae magnae potius, cuius auctoritate Esdras sacrorum Librorum recensum egit. De sola illa parte quae Aguris est, oboriri potest suspicio: sed & hanc quoque Salomonis esse minime dubitabit, quisquis reputabit cum animo suo, ad tanti Regis & tanto cultu ac veneratione inter Ebraeos habitum effata non passuros fuisse gentis illius Magistros obscuro hominis sententias adjungi. Scio suspicatos esse nonnullos, non omnes illas *υμωνας* repertorem habuisse Salomonem, sed ex vetustiorum Scriptorum libris ab eo fuisse descriptas, quod nulla causa dictum est: nec enim video quamobrem sapientissimo & eruditissimo Regi, ac divinis dotibus instructissimo, Parabolaram aliquot inventionem invidemus. Jam vero ad Septuaginta Senum interpretationem quod spectat, in qua ultimorum septem capitum, cum vicefimi quarti parte postrema, ordo miris modis perturbatus est & confusus, factum id reor propter disjunctionem versusum & sententiarum, quae ita discretae sunt ab invicem, ut altera alterius operam minime poscat. Hinc evenisse puto, ut eorum alio alioque ordine pro libitu suo disponendarum licentiam sibi Hellenista aliquis sumferit, in postremis praesertim capitibus, quorum dispositionem Salomonis non esse cum vulgo notum esset, idem licere sibi credidit, quod in his alii jam *ουμορολογια* attentaverant. Ex aliquo igitur hujus generis codice, atque ita ab Hellenistis perverso propagata esse arbitror, quae supersunt, Septuaginta Interpretum exemplaria; quamvis ipsos in primigenia sua scriptione Ebraicorum librorum ordinem affectatos esse non dubitem.

*Probatum
ejus *υμωνας*
& antiqui-
tas.*

III. Bene vero est quod ex hac Parabolaram adiectione opinioni nostrae accedit robor, verusque Libri auctor deprehenditur. Nam cum sic ordiatur vicefimum quintum caput: *Haec quoque Parabolae Salomonis, quas transfulerunt viri Ezechiae regis Juda, quod & in Ebraico exemplari legitur, & in Septuaginta Senum interpretatione, omnino hinc efficitur, & superiores Parabolae fuisse Ezechiae antiquiores, & à Salomone esse profectas; & eas quae sequuntur ad initium usque tricesimi capitis, Ezechiae haudquaquam esse recentiores.* Operis praeterea aetatem indicat comma istud è libro Ecclesiasticis, quem post Parabolae à Salomone compositum esse Rabbini consentiunt: *Cumque esset sapientissimus Ecclesiastes, docuit populum, & enarravit quae fecerat, & investigans composuit Parabolae multas.* Quibus consonat & istud è tertio Regum: *Locus est quoque Salomon tria millia parabolae.* Atque id ad hunc tantummodo, quem habemus, Parabolaram librum referendum esse vult Hieronymus in Quaestionibus Ebraicis: *Locus est, inquit, Salomon tria millia Parabolaram. In Proverbis enim versus noningenti & quindecim continentur, in quibus etiam continentur tria millia Parabolae.* Aliter Josepho visum est, qui Parabolaram libros ter mille à Salomone scriptos ait, atque eos in Hierosolymitano deinde excidio flammis perierisse Rabbini docent. Plane Scripturae ipsi contra it Josephus, quae non ter mille Parabolaram libros, sed Parabolae ter mille à Salomone conscriptas esse docet: necque tamen Hieronymo assentior, qui eo quem habemus Proverbiorum libro ter mille Pa-

Eccles. 12. 9.

3. Reg. 4. 32.

*Joseph. Antiq.
libr. 8. cap. 12.
3. Reg. 4. 32.*